

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE PARES I ALUMNES DE CONSERVATORIS I ESCOLES DE MÚSICA DE CATALUNYA (FAPACEMC)

Com a membre de la Junta Directiva del CCM, la Federació d'Associacions de Pares i Alumnes de Conservatoris i Escoles de Música de Catalunya (FAPACEMC), des de fa força anys porta compartint amb el sector un munt de reunions i trobades. Moltes d'elles estan -aparentment- molt lluny dels seus neguits més propers, que són els estudis de música dels seus fills i filles. No obstant això, compartim que, més tard o més d'hora, els temes professionals, del món empresarial, de la promoció i producció musical, de l'usuari ..., de tots aquells temes que són el dia a dia del CCM, tenen a veure i molt amb el futur, no tan llunyà, dels estudiants de música. I a l'inrevés: quan els pares es mostren preocupats i neguitejats pels temes més immediats dels estudis dels seus fills -proves d'accés, plans de millora i canvis en els estudis, centres, i un llarg etcètera-, la resta de membres del Consell també compartim que el que s'està debatent és el seu futur. I és que fa anys que el CCM està treballant conjuntament els temes d'ensenyament i cultura. No ho entendríem d'una altra manera! La realitat és així i només es pot millorar a partir d'ella mateixa.

- CCM: FAPACEMC és un nom molt llarg i costa una mica de pronunciar ... expliquem qui sou.

- Antoni Puigbó / Joan Caselles (President i vice-president de la FAPACEMC): La FAPACEMC va començar a Terrassa. Amb la problemàtica de la implantació de la LOGSE desapareixen els estudis musicals organitzats segons el Pla del 66. La simultaneïtat d'aquests estudis amb uns altres de grau mig-superior no musicals no és possible. En aquella època, el debat sobre si era o no bo aquest plantejament va ser molt intens. Va haver moltes reunions, i algunes d'elles inclòs van ser molt tenses. Concretament una d'elles, que es va celebrar a Montserrat amb la participació de les associacions de pares, dels ens públics, ajuntaments i diputacions on hi havien conservatoris, i de professors. Segons la LOGSE, les despeses havien d'anar repartides a parts iguals entre la Generalitat, els ajuntaments i els pares. Tothom es va posar d'acord, exceptuant els mestres que no acceptaven de cap de les maneres la LOGSE. No ho tenien gens clar. Aquesta situació va ser el detonant que es fes la Federació d'Associacions de Pares. L'objectiu era clar: aglutinar forces i concretar-les en un sol interlocutor. Cal matisar que no és una associació només de pares i mares sinó també d'alumnes.

- Com a pares i mares de nois/es joves coneixeu els neguits dels estudis d'ensenyaments musicals amb els altres. Com es compagina això?

- En les juntes i assemblees els pares i mares sempre es queixen del mateix, de la falta de temps dels seus fills i que van molt de bòlit. En el 1r Cicle de la LOGSE poden encara anar compaginant activitats, però en el

2n i el 3r cicles els horaris són més llargs i - en general - els costa més. A tot això cal afegir-hi que no tothom és de la localitat on hi ha conservatoris, i això encara dificulta més. Els horaris es compaginen malament i això implica un abandonament dels estudis en el 2n i 3r cicle. El nivell és més fort i no ho poden seguir. Els que s'hi queden és que es volen dedicar seriosament a la música, per tant la seva opció professionalitzadora és clara.

Com a Federació anem treballant a diferents bandes: Departament d'Ensenyament, Consell Català de la Música, Conservatoris, Ajuntaments i Diputacions, per anar empenyent i fent força per tal que s'escurcin o es facilitin al màxim la compaginació d'horaris dels estudis musicals amb els altres estudis de la seva edat, ESO i Batxillerat.

- El tema dels horaris, del temps d'estudi a casa, dels hàbits ... sens dubte és una qüestió important ...

- L'alumne ha d'agafar l'hàbit de treball. En el moment que està a casa ha d'aprofitar per estudiar l'instrument i les matèries de l'institut. No pot perdre gens el temps. Els pares hem d'anar sent elàstics però alhora anar apretant i recordant: "posa-t'hi que després a tutoria ens diuen que vas verd!". Quan són més grans, ho fan ells mateixos i ja no cal dir-los res. A dins del "sac dels pares" hi ha de tot. N'hi ha que veuen l'estudi de la música com uns estudis amateurs i una possibilitat real a nivell de professió, i d'altres que aquesta darrera visió ja la tenen molt clara.

- Normalment, els inicis dels estudis musicals venen provocats per la família. Al llarg dels anys

es fa difícil mantenir l'interès per l'estudi?

- Els pares són els que en un principi han "obligat" o encarrilat a fer estudis musicals. El fet que s'hagi de començar en edats molt petites determina molt. El començament pot venir motivat per l'ambient musical de la família. Els nens/es han nascut en aquest ambient musical i prefereixen fer música enlloc d'esport. El nen/a que de petit ja tria aquesta opció, per poques qualitats que tingui, segueix i generalment forma part dels que acaben. El nen que és imposat pels pares generalment no acaba els estudis, es queda com a molt en estudis professionals. Això no està gens malament ja que s'aconsegueix tenir unes nocions de música amb un cert nivell.

Els estudis musicals són diferents que els de les demés carreres. Medicina, arquitectura, enginyeria ... són estudis que es comencen als 18 anys quan un, més o menys, ja sap el que vol fer a la vida, no del tot, però ja ho tens una mica més clar. En canvi, els estudis musicals, per qüestió d'agilitat de dits i d'oïda, s'han de començar molt d'hora, als 6/7 anys. Morfològicament els humans som així! El cos del nen/a s'ha d'acostumar a l'instrument.

Fins ara no s'havia parlat mai de la medicina de l'art. Un 90% d'instrumentistes, i fins i tot alguns cantants, pateixen al llarg de la seva carrera lesions físiques. Les malposicions i les deformitats són factors que incideixen a que l'estudi de la música s'hagi de començar de molt petit. Difícilment començant de gran es pot fer carrera. Iniciant els estudis musicals als 18 anys és realment molt difícil.

Resseguint el que dèiem abans, l'alumne de música poc a poc es va definint independentment de l'opinió dels pares, és ell qui decideix. Si l'alumne, encara que sigui jove, no vol fer música, no en fa. És difícil obligar a una activitat que requereix d'un esforç continuat.

- Al començament l'estudi de la música és afecció i després, amb el grau mig, es produeix un salt important. Com es fa i es viu aquest salt?

- Aquí passa el següent. Hi pot haver pares que pensin que la música és un enriquiment cultural, i que a més a més li pot anar bé al seu fill pels estudis. Això fa que el treguin del sistema reglat amb menys esforç. Anar al conservatori vol dir fer música d'una manera reglada, no hi ha opcions. En les escoles de música és un sistema no reglat on no donen cap mena de titulació i que pot preparar si es vol per a la prova d'accés als estudis musicals de grau mig.

- ... i després amb el superior?

- Quan s'arriba a aquest punt, els joves tenen molt clar el que volen fer. Els pares els recolzen o no, però ja són opcions personals. Els alumnes ja són grans. No obstant, continua havent pares que prefereixen que els fills/es estudiïn una altra carrera que no sigui la musical. La societat encara no la considera amb les mateixes expectatives que d'altres. Molt sovint ens fan el següent comentari:

- El teu fill quina carrera fa?

- Música.

- Sí ... però i què més?

Generalment és així. La majoria de pares són oberts i opinen que ja és prou difícil trobar feina en qualsevol professió, i que per tant no és dolenta l'opció de dedicar-se al que a un li agrada. Hi ha pares però, que encara posen difícil continuar en els estudis superiors de música. Són els aspectes psico-socials del tema.

- Fa uns anys, generalment es podien compaginar els estudis superiors de música amb d'altres estudis superiors. Com es viu per part dels pares l'exclusivitat o la pràctica impossibilitat de compaginar aquests nivells d'estudis?

- Aquesta situació accentua encara més l'opció dels pares que no veuen clar els estudis musicals. No obstant, cal dir que amb aquest nou enfocament s'hi ha guanyat en dignificació de la professió de músic i en la seva preparació.

La LOGSE ha enriquit la carrera musical. Els conservatoris en un començament, com que s'exigien certs canvis laborals, no la van veure bé. Els canvis sempre espanten. Els resultats han fet canviar d'opinió, ja que aquests són bons. Hi ha un ampli reconeixement que el nivell actualment és més alt. Un exemple palpable són els alumnes que han participat en els concerts d'enguany de la "II Trobada d'Orquestres de Conservatori". Tots aquests alumnes són del sistema LOGSE i el nivell ja es va veure. Molt bo!

- De totes aquestes qüestions que hem estat parlant fins ara: compaginació d'horaris, grau mig, regularització dels estudis, pas al superior ... tenim informació de com ho viuen altres associacions de pares d'arreu de l'Estat espanyol?

- Tenim relació amb moltes entitats de Canàries, Saragossa, del territori MEC en general, i la situació és molt diferent. A Catalunya la població que estudia música és molt gran. Pensem que movem més del 30% de tot l'alumnat de música d'Espanya. Com més població més problemes. A Canàries els funciona de meravella, i en territori MEC disposen d'una quantitat de diners que aquí no s'han vist mai junts. Quan es van fer els traspassos de poders, es van traspassar els conservatoris però no els diners, i per això hi ha tanta diferència respecte al territori MEC.

- Ben segur que al llarg de les reunions de seguiment que van fent les vostres associacions van sortint molts temes. Quins són els principals neguits o preocupacions?

- L'altre dia estàvem en un conservatori en una reunió amb la seva associació de pares i semblava com si el temps no hagués passat. Els temes continuen sent els mateixos: horaris, dificultats en els estudis ... però potser un dels temes nous que van sorgint fa referència als cicles formatius. Comentaris com: "el meu fill ha acabat el grau mitjà i què pot fer? De què li serveix? Com és que no hi ha una continuïtat en uns cicles formatius que tinguin contingut i a partir dels quals es pugui treballar?". Ha sortit el tema a tot arreu: Barcelona, Girona, Badalona, Lleida ... Està molt bé realitzar uns estudis musicals d'una manera regular on els propis nivells assolits donen sentit a aquests estudis, però i després què?

Si a tot això hi afegim que per accedir als estudis superiors de música no cal el grau mitjà ... per definició el títol de grau mitjà no té cap validesa. És un contrasentit, no s'entén de cap de les maneres, i és necessari omplir de contingut aquesta titulació i que serveixi d'alguna cosa més que per posar-la en un marc.

Un exemple: costa de creure que per fer estudis de magisteri especialització musical tinguin preferència els estudiants que vinguin d'altres estudis tan diferents com ortosis i pròtesis, radioteràpia, anatomia patològica i citologia, comerç internacional ... ni tan sols es mencionen els musicals ... res de res. On estem? Els estudis musicals no es valoren ni el més mínim.

- ... i això perquè creieu que ha passat?

- Doncs perquè hi havia personal excedent d'altres matèries que s'havien de reubicar, i bona part d'aquests han passat a donar música o educació física. Qualsevol mestre amb un curs pont d'uns pocs mesos, automàticament passava a formar part dels nostres especialistes de música o dels companys d'educació física. Vàrem ser un calaix de sastre d'un problema molt més gran. La desídia també fa el tema i els diferents governants pel tema de la música ...

- Si hem de fer cas al ressò que ens fan els mitjans de comunicació, no existim o estem a la prehistòria.

Antoni Puigbó i Joan Caselles (segon i quart d'esquerra a dreta), amb d'altres membres de la Junta de la FAPACEMC durant l'assemblea 2002 a Lleida.

A que creieu que es degut que hi hagi aquest desinterès per part dels professionals de la comunicació cap a les nostres activitats? A nivell de la societat es valoren els estudis musicals?

- Si agafem una programació de ràdio (no estem parlant de Catalunya Música) o de televisió, ens agradaria saber quants minuts de música clàssica en hores "normals" hi ha: òpera a la una de la matinada? Quants nens la veuen? Clàssic, contemporani, jazz ... no existeix! Hi ha la música més comercial, i que a més a més és representativa de multinacionals que no estan ni són d'aquí! Els mitjans donen preferència a això i, consegüentment, la societat n'és un reflex. La política del govern també ho reflecteix.

El fet que el passat dia 2 de maig es celebrés un concert a L'Auditori amb la participació de tots els conservatoris de Catalunya, amb la feina que representa i l'esforç invertit, i que no surti res en els mitjans informatius importants ... Els pares i familiars dels 500 joves de tot Catalunya que hi van participar ho estàvem esperant! On són els nostres mitjans informatius? Hi teníem molts pares i mares atents a tots els mitjans! Doncs res! No tenim res en contra dels Caps Grossos de Mataró o de la trobada anual de campaners al bell mig dels Pirineus, que això és el que va sortir entre d'altres notícies, però... Ja comença a ser hora que els joves que fan música i que no juguen a pilota tinguin un ressò en els mitjans de comunicació, que es valori el seu esforç, el dels pares, centres, ...

Ni més ni menys una gran part dels professionals de la comunicació i dels seus responsables són un trist reflex de la societat que tenim. Estan donant el que la societat en general es mereix. Només que tinguéssim una mica de criteri imparcial, la situació ja canviaria. Però la cultura no ven ...

- Com a Consell Català de la Música què és el estem fent malament? Què creieu que s'hauria d'orientar?

- En el Consell estem fent una feina molt ben feta però

necessitem més orelles que ens escoltin. Existint un Consell Català de la Música on hi estan representats tots els àmbits de la música, s'hauria de tenir prou força com per ser molt més que un organisme aglutinador i representatiu de tot el sector. Les hores i hores d'esforç que els ensenyants dediquen aquí per treballar currículums de música, estratègies per reduir hores, coordinació, preparar propostes conjuntes ... Els governants ens haurien de fer molt més cas! Catalunya que ha estat sempre un país culte i europeu, i en el tema de la música no som cap referent positiu. El Consell hauria de servir perquè ens escoltessin i fer efectives moltes de les nostres propostes o recomanacions. Ara que hi ha un nou govern valdria la pena que obrissin bé les orelles. Amb aquest col·lectiu hi ha molts milers de pares i mares. Nosaltres, la FAPACEMC, som la gota d'oli en les diferents assemblees. Tot el que anem comentant s'escampa per tot arreu. És important que el govern ens faci cas, que la feina que anem fent serveixi d'alguna cosa, i que Catalunya millori culturalment.

Està bé que es potenciï la sardana, els esbarts, la música popular, però quants concerts de jazz es munten? No estem parlant de diners, ja que aquests

concerts o una part d'ells els podrien fer els mateixos alumnes dels conservatoris. Es va a les grans figures que omplen però que també s'emporten molts diners. A França mateix, els diumenges pel matí es fan molts concerts, com és que aquí no es fa?

L'ensenyament musical en una població determinada dóna un tipus de societat perquè s'arriba a un nivell cultural i a un aprenentatge, i quan aquest nois i noies arriben a adults donen un caràcter renovat a aquesta població. L'ensenyament musical no l'hem de centrar en les escoles i conservatoris de música sinó també a les escoles i instituts normals. Què s'està ensenyant? ... S'ha d'estar atent!

Sentim vergonya que sigui Televisió Espanyola l'única que faci un programa televisiu de música adreçat als més joves. Com pot ser possible que no poguem fer un programa semblant, o fins i tot millor? Tenim el teixit, les escoles i conservatoris tenen les portes obertes, d'alumnes n'hi ha per triar ... és una pena que no es pugui realitzar un programa sobre la música a Catalunya i també sobre el seu ensenyament.

Joan Fradera
Gerent del CCM

Constituïda l'any 1990, la **FAPACEMC** té la finalitat d'ésser l'òrgan de relació i de coordinació entre les associacions que la integren, amb l'objectiu de potenciar-ne les possibilitats d'actuació i facilitar l'òptima consecució dels propòsits fixats en els seus respectius estatuts, mitjançant la conjunció d'esforços dels pares d'alumnes i dels alumnes de conservatoris i escoles de música, a fi de promoure i impulsar l'ensenyament de la música, tot vetllant per defensar-ne i millorar-ne la qualitat.

Per tal de portar a terme la seva finalitat, la **FAPACEMC** podrà:

- a) Promoure la constitució d'associacions de pares d'alumnes i alumnes als conservatoris i escoles de música.
- b) Facilitar l'assessorament i orientació necessaris a les associacions per conduir-ne les activitats i aconseguir mitjans més adequats per els pares i els alumnes en profit de la seva formació musical.
- c) Promoure la relació de les associacions entre elles i amb les entitats, organismes i autoritats públiques, en matèries relatives als fins i objectius de les mateixes associacions i de la FAPACEMC.
- d) Coordinar els projectes, els programes i les activitats de les associacions amb l'objectiu de facilitar-ne el desenvolupament, potenciar-ne l'eficàcia i racionalitzar al màxim la utilització dels recursos, procurant, especialment, aquesta coordinació per comarques.
- e) Informar a les associacions quant els fets, esdeveniments, publicacions i disposicions legals que tinguin relació amb els seus fins, com també de les matèries, el coneixement i la difusió de les quals sigui susceptible de coadjuar en la millora del compliment dels fins esmentats.
- f) Emprendre per si mateixa o prosperar a les associacions la realització d'estudis i activitats amb les quals augmentin els serveis als pares d'alumnes i als alumnes i es contribueixi a un coneixement global més profund dels problemes i les preocupacions relatius a l'ensenyament de la música.
- g) Organitzar i sostenir, per si mateixa o amb la col·laboració d'altres entitats o organismes, activitats, obres o serveis que complementin les possibilitats de les associacions per aconseguir les seves finalitats.
- h) Actuar com a cos consultiu dels organismes i autoritats de l'Administració pública en tots els seus graus i nivells.
- i) Representar, si el cas ho requereix, les associacions federades davant tota classe d'autoritats de l'Administració pública.
- j) Integar-se en confederacions d'associacions de pares d'alumnes i alumnes de qualsevol àmbit territorial o sectorial, com també formar part d'organitzacions internacionals de pares d'alumnes i alumnes.
- k) En general promoure i desenvolupar totes aquelles activitats que estiguin orientades a millorar el compliment dels propis fins i el servei a l'interès de les associacions membres.
- l) Formar part de les institucions en què es prevegi la presència dels pares i dels alumnes, i treballar perquè aquesta presència sigui més efectiva i es generalitzi.
- m) Participar en els moviments i iniciatives socials que persegueixin objectius semblants als que guien la FAPACEMC.
- n) Qualsevol altra que es derivi de la normativa educativa o associativa vigent.